



# Javorniški Mesečnik



Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik  
<http://www.javornik-drustvo.si>

Številka 62, Letnik VI, Marec 2005  
ISSN 1581-1379

## Pridite v društveno sobo!

Društvena soba ADJ se nahaja na Kolodvorski 6 v Ljubljani. Odrpta je vsak torek, razen tretjega torika v mesecu, od 18<sup>h</sup> do 19<sup>h</sup>. Tam se srečamo, si izmenjamo izkušnje in se dogovorimo za skupna opazovanja.

## Snemanje z novo spletno kamero

V društvu smo poleti kupili nov teleskop Meade ETX-125. To je teleskop tipa Maksutov-Cassegrain s premerom 125mm na računalniško vodeni viličasti nastavitvi. Zaradi majhnih dimenzij je lahko prenosljiv, žal pa tudi zelo občutljiv in se je že kmalu po nakupu pokvaril. Tako smo ga s popravila dobili šele pred kratkim.

Teleskop je praviloma shranjen v Ljubljani in je na voljo za opazovanja vsem članom društva. Skupaj z novim teleskopom smo kupili tudi spletno kamero (WebCam) Philips ToUCam Pro. Gre za kamero ločljivosti 640 × 480 pik z USB vmesnikom, ki je med amaterskimi astronomi izjemno priljubljena.



V amaterski astronomiji se je snemanje s spletnimi kamerami v zadnjih letih zelo razmahnilo. Večina amaterskih astronomov jih uporablja predvsem za snemanje svetlejših objektov (Luna, Sonce, planeti), čeprav so z nekaj modifikacijami primerne tudi za snemanje t.i. "deep-sky" objektov. Glavni razlog za njihovo veliko priljubljenost je nizka cena (vsaj za vsega hudega vajene astronome), relativno velika ločljivost

ter seveda možnost, da posnamemo zelo veliko število slik, oziroma kar cel film, objekta. Tako dobljene slike nato s posebnimi programskimi orodji (večina jih je prosto dostopnih) poravnamo, sortiramo glede na njihovo kvaliteto, ter le najboljše seštejemo. Z izborom le najboljših slik se izognemo neostrim slikam v trenutkih, ko je bila atmosfera turbulentna, s seštevanjem večjega števila slik pa zmanjšamo šumnost slike. Na Internetu lahko tako najdemo celo množico zelo kvalitetnih slik narejenih po tem postopku.

Zaradi okvare omenjene na začetku, smo prve posnetke z našo novo kamero in teleskopom naredili šele pred kratkim - 16. januarja v Ljubljani. Po začetnem spoznavanju s kamero, muhastim teleskopom ter potrebnim programjem smo z Nikotom, Stanetom in Viktorjem naredili nekaj posnetkov Lune in Saturna. Rezultate po obdelavi lahko vidite na slikah. Eden glavnih problemov pri snemanju je ostrenje slike, ker ima fokuser vgrajen v teleskopu zelo veliko mrtvega hoda. Veliko prostora za izboljšave pa je tudi pri nastavitvah množice parametrov kamere ter končni obdelavi slik.



Če vas torej zanima delo s spletno kamero, se čim prej oglasite!

*Bernard, [bernard.zenko@ijs.si](mailto:bernard.zenko@ijs.si)*

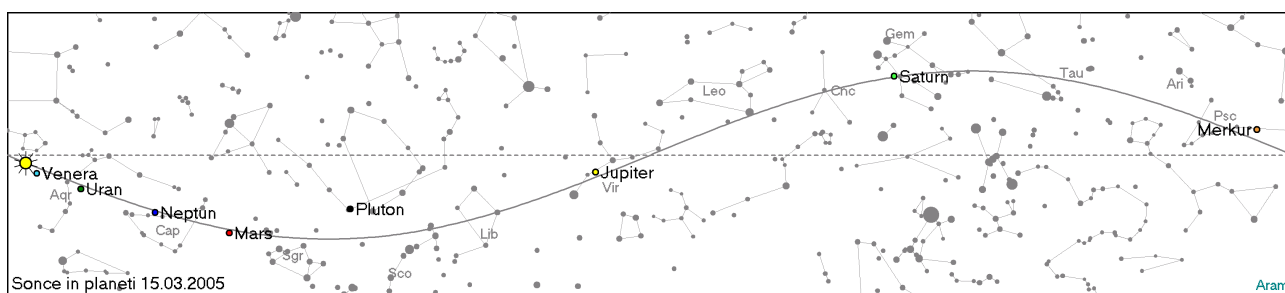
# V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 15. 03. 2005 ob 18<sup>h</sup> v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani.

Tema predavanja še ni znana. Predavatelja, naslov in vsebino bomo objavili na domači strani društva (<http://www.javornik-drustvo.si/>).

Vabljeni!

Bernard, [bernard.zenko@ijs.si](mailto:bernard.zenko@ijs.si)



## Planeti v marcu 2005

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna	
	vzhod	zahod	vzhod	zahod
1. 3.	6:41	17:48	23:54	8:44
5. 3.	6:34	17:54	3:39	11:26
10. 3.	6:24	18:01	6:43	18:14
15. 3.	6:15	18:08	8:25	—
20. 3.	6:05	18:15	12:22	4:05
25. 3.	5:56	18:21	18:03	5:56
30. 3.	6:46	19:28	—	8:43

Planeti (pri spremljanju gibanja planetov v zadnjih dneh marca prištejte zgornjim podatkom eno uro):

- ★ **Merkur** je na večernem nebu skoraj ves mesec; sredi marca v ozvezdju Rib zaide več kot uro in pol za Soncem.
  - ★ **Venera** marca ni vidna.
  - ★ **Mars** je viden zjutraj; sprva vzhaja kmalu po četrti uri, konec meseca pa okrog pol štirih. Sredi meseca se iz ozvezdja Strelca preseli v ozvezdje Kozoroga.
  - ★ **Jupiter** je marca v ozvezdju Device na nebu vso noč.
  - ★ **Saturn** lahko v začetku meseca opazujemo skoraj do petih zjutraj, nato pa zahaja vse bolj zgodaj; konec meseca zaide že pred tretjo. Giblje se v ozvezdju Dvojkov.
  - ★ **Uran** marca ni viden.
- Začetek pomladi: 20.3. ob 13:33.

V noči s 26. na 27. marec premaknemo ure za eno uro naprej.

Urška, [urska\\_pajer@yahoo.com](mailto:urska_pajer@yahoo.com)

## Meteorji v marcu

### Virginidi – VIR

Virginidi so aktivni od 25.1. do 15.4., sestavlja pa jih več radiantov ob ekliptiki, ki prehajajo eden v drugega. Radiant se pomika iz Leva v januarju v Devico v marcu. 30.1. se nahaja na  $\alpha = 157^\circ$ ,  $\delta = +16^\circ$ , 20.2. na  $\alpha = 172^\circ$ ,  $\delta = +6^\circ$ , 10.3. na  $\alpha = 186^\circ$ ,  $\delta = 0^\circ$  in 10.4. na  $\alpha = 203^\circ$  in  $\delta = -7^\circ$ . Maksimume z ZHR okoli 5 lahko doživimo med 28.1. in 10.3., ter 25.3. ko je polna Luna. Njihovi predstavniki lahko letijo kar iz velikih območij okoli radianta. Ob povprečno aktivni noči lahko opazimo do dva zelo počasna Virginida na uro.

Mihaela, [mtriglav@yahoo.com](mailto:mtriglav@yahoo.com)

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov [aram\\_karalic@yahoo.com](mailto:aram_karalic@yahoo.com) / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov ne lektoriramo / stavljeno v L<sup>A</sup>T<sub>E</sub>X<sub>u</sub>